

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα συζητηθεί η ένατη με αριθμό 472/2-2-2026 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Ανεξάρτητου Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κ. Γεωργίου Μανούσου προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «**Αντιστοίχιση-ισοτίμηση τίτλων σπουδών αποφοίτων Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα (Τ.Ε.Ι.) με τα αντίστοιχα ή συναφή τμήματα των νέων ακαδημαϊκών δομών**».

Κύριε Μανούσο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, η τελευταία αναδιάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία πραγματοποιήθηκε επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ μέσω σειράς νόμων, οδήγησε στην κατάργηση των Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα (πρώην Α.Τ.Ε.Ι.) και στην ενσωμάτωσή τους στα Α.Ε.Ι. Πανεπιστημιακού Τομέα, Πανεπιστήμια και Πολυτεχνεία.

Ως συνέπεια της ανωτέρω αναδιάρθρωσης, περίπου 400.000 απόφοιτοι των εν λόγω ιδρυμάτων βρίσκονται σε καθεστώς παρατεταμένης αβεβαιότητας, δεδομένου ότι τα ιδρύματα αποφοίτησής τους καταργήθηκαν ως διακριτές ακαδημαϊκές δομές, χωρίς να ακολουθήσει ενιαία και καθολική θεσμική μέριμνα για την αντιστοίχιση-ισοτίμηση των πτυχίων τους με τα αντίστοιχα ή συναφή τμήματα που δημιουργήθηκαν ή απορρόφησαν τις σχολές και τα τμήματα των πρώην Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα.

Υπενθυμίζεται ότι η «αναβάθμιση» των Τ.Ε.Ι. είχε ήδη συντελεστεί με τον ν. 2916/2001, ο οποίος τα ενέταξε στην Ανώτατη Εκπαίδευση και τα κατέστησε Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα, όπως αναφέραμε προηγουμένως. Ωστόσο, η μεταγενέστερη κατάργηση των ιδρυμάτων αυτών μέσω των ανωτέρω νόμων δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχο πλαίσιο ακαδημαϊκής αντιστοίχισης για τους ήδη αποφοίτους. Περαιτέρω, το ελληνικό δημόσιο έχει βρεθεί αντιμέτωπο με πολλαπλές χρηματικές κυρώσεις από το Συμβούλιο της Επικρατείας λόγω μη συμμόρφωσης με δικαστικές αποφάσεις που επιβάλλουν την έκδοση προεδρικού διατάγματος για τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων, ενώ υφίστανται και σχετικές αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το συνολικό ύψος των κυρώσεων υπερβαίνει το ενάμισι εκατομμύριο ευρώ.

Κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας έχουν καταγραφεί δημόσιες τοποθετήσεις διαδοχικών πολιτικών ηγεσιών του Υπουργείου Παιδείας, χωρίς όμως να προκύπτει σαφές, ενιαίο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για τη ρύθμιση της αντιστοίχισης-ισοτίμησης των τίτλων σπουδών των αποφοίτων των πρώην Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων, οι τίτλοι σπουδών αντίστοιχων ιδρυμάτων σε όλη την Ευρώπη έχουν ήδη αξιολογηθεί σαν πανεπιστήμια. Μάλιστα, σύμφωνα με την πρώτη ΑΔΙΠ και νυν ΕΘΑΑΕ, έχουν χαρακτηριστεί «Άξιο Μνείας», όπως το Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα Αθηνών και «Θετικά-Positive evaluation» το Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

Με βάση όλα τα ανωτέρω ερωτάσθε, κύριε Υφυπουργέ, αν προτίθεται η Κυβέρνηση να θεσπίσει ενιαίο και καθολικό πλαίσιο αντιστοίχισης-ισοτίμησης των τίτλων σπουδών των αποφοίτων πρώην Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα με τα αντίστοιχα ή συναφή τμήματα των νέων ακαδημαϊκών δομών κατ' αναλογία προς τις διαδικασίες που θεσπίστηκαν και εφαρμόστηκαν στο παρελθόν για την Ανώτατη Γεωπονική Σχολή, τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, τα ΤΕΕΦΑ, τη Χαροκόπειο Σχολή Οικιακής Οικονομίας και αν ναι, εντός ποιου χρονοδιαγράμματος.

Δεύτερη ερώτηση: Προτίθεστε να έλθετε σε επίσημη επικοινωνία με τους Συλλόγους Αποφοίτων Τ.Ε.Ι. Αθηνών, Πειραιά και Κρήτης κατόπιν σχετικών παρεμβάσεων και του πρόσφατου πρωτοκολλημένου Δελτίου Τύπου του Συλλόγου Αποφοίτων Τ.Ε.Ι. Κρήτης με αριθμό πρωτοκόλλου 4783/16-01-2026;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, όπως κι εσείς αναφέρατε, έχουμε τους ν. 4521/18, 4559/18, 4589/19 και 4610/19. Με βάση αυτούς τους νόμους συνολικά, συγχωνεύτηκαν με απορρόφηση, με ένταξη των τμημάτων τους είτε σε υφιστάμενα πανεπιστήμια είτε σε νέα πανεπιστήμια που δημιουργήθηκαν. Αναφέρατε κάποια απ' αυτά.

Εγώ είμαι από τους ανθρώπους, από τους ακαδημαϊκούς -τότε ήμουν πρύτανης στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο- που διαφωνούσαν ριζικά. Διαφωνώ με τη διαδικασία, όχι με την αξία των τμημάτων, γιατί όλα έγιναν χωρίς καμία ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αποδείχτηκε βέβαια στο τέλος ότι τα τμήματα, τα πανεπιστήμια αυτά έχουν πάρα πολύ καλή εξέλιξη και βρίσκονται στις κατατάξεις πάρα πολύ καλά.

Οι νόμοι λοιπόν που σας ανέφερα δίνουν τη δυνατότητα σε ήδη υπάρχοντες φοιτητές την εποχή εκείνη που φοιτούσαν στα Τ.Ε.Ι. και όπως πολύ καλά προφανώς γνωρίζετε, είχαν τη δυνατότητα είτε να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, ολοκληρώνοντας ως Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα, είτε μπορούσαν να πάρουν πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην περίπτωση εκείνη που ήθελαν να κάνουν περισσότερα εξάμηνα, να δώσουν κάποια μαθήματα επιπλέον και να έχουν πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Αυτά για όσους φοιτούσαν τότε στα Τ.Ε.Ι.

Για τους αποφοίτους όμως, για όσους δηλαδή είχαν αποφοιτήσει χρονική στιγμή πριν την έναρξη της ισχύος των νόμων που προαναφέραμε, δεν υφίσταται διάταξη που να προβλέπει τη δυνατότητα των αποφοίτων των Α.Τ.Ε.Ι. από το 2001 και μετά να λάβουν πανεπιστημιακό πτυχίο. Επίσης δεν υφίσταται καμία εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση κανονιστικής πράξης για την αυτόματη ή με προϋποθέσεις ισοτίμηση και αντιστοίχιση των πτυχίων αυτών.

Από την άλλη όμως, με βάση τον ν. 2916/2001, το πτυχίο που χορηγείται από τα τμήματα, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, είναι βασικός τίτλος ανώτατης εκπαίδευσης, επομένως οι συνάδελφοι αυτοί -εν τη ακαδημαϊκή εννοία του όρου- έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ή διδακτορικών σπουδών σε ελληνικά ή ξένα πανεπιστήμια και μπορούν να προσληφθούν σε θέσεις του δημοσίου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα με βάση το προεδρικό διάταγμα 85/2022.

Άρα λοιπόν -και θα επανέλθω στη δευτερολογία μου- είναι προφανές ότι τα πτυχία των πρώην Α.Τ.Ε.Ι. διασφαλίζουν τη δυνατότητα για συνέχιση σπουδών και τη δυνατότητα για ένταξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

Στη δευτερολογία μου θα συνεχίσω και για τα ερωτήματα τα οποία θέσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μανούσο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είστε Κυβέρνηση επτά χρόνια. Επί επτά χρόνια αυτοί οι άνθρωποι -είναι 400.000- βρίσκονται σε καθεστώς ομηρίας. Θα έλεγα ότι υπάρχει ένας άτυπος εμπαιγμός εναντίον τους. Θα σας πω μόνο ότι σε αυτόν εδώ τον φάκελο έχω πάνω από 20 ερωτήσεις συναδέλφων της Ελληνικής Αντιπροσωπείας από διάφορα κόμματα από το 2019 μέχρι σήμερα. Έχω και αποφάσεις από Συγκλήτους πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα έχω από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής με την υπ' αριθμόν συνεδρίαση 5/16-2-2024. Επίσης, έχω συνεδρίαση Συγκλήτου με αριθμό 9923/2-2023 από το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο.

Με αποφάσεις, λοιπόν, οι ίδιοι οι πρυτάνεις και τα μέλη των εν λόγω ιδρυμάτων συντάσσονται με την ερώτηση που σας έκανα. Πρέπει επιτέλους να γίνει αντιστοίχιση των πτυχίων των εν λόγω ιδρυμάτων. Επίσης, έχουμε από τον Σύλλογο Παιδαγωγών Ελλάδας μια ανακοίνωση, σχετικά πρόσφατη, προς τον κ. Λιβάνιο, Υπουργό Εσωτερικών, που λέει συγκεκριμένα: «γι' αυτό από την κατάργηση των ΤΕΙ και έπειτα πάγια θέση του συλλόγου μας είναι η θέσπιση διαδικασίας εξομοίωσης και η δημιουργία στη συνέχεια ενός ενιαίου πανεπιστημιακού κλάδου παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας προκειμένου να μην υπάρχουν ανισότητες μεταξύ παλιών και νέων πτυχιούχων. Δυστυχώς όμως αυτό μέχρι σήμερα δεν έχει δρομολογηθεί».

Προσέξτε τώρα. Ο κ. Μητσοτάκης το 2014 ήταν Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Τι είχε πει τότε; Θα το καταθέσω και στα Πρακτικά. «Θέλω να σας πω δυο κουβέντες για το μείζον ζήτημα το οποίο θίξατε διότι στην πρωτολογία μου αντιμετώπισα το ειδικό ερώτημα το οποίο μου θέσατε. Πράγματι αναφέρατε σωστά ότι ο εκτελεστικός νόμος 3549/2007 -εκτελεστικός του άρθρου 16 του Συντάγματος- προβλέπει την εξίσωση των πτυχίων ΑΕΙ και ΤΕΙ. Έχει προχωρήσει αυτή η εξίσωση στον δημόσιο τομέα; Η απάντηση είναι «όχι δεν έχει προχωρήσει». Από το 2014, λοιπόν, εκκρεμεί αυτή η εξίσωση και αντιστοίχιση των πτυχίων με τα ανώτατα ιδρύματα.

Έχουμε, επίσης, εδώ δήλωση της κ. Μακρή -και αυτή για τα Πρακτικά- δέσμευση του κ. Πιερρακάκη για άμεση λύση αντιστοίχισης πτυχίων πρώην ΤΕΙ με των νέων ακαδημαϊκών δομών. Ήταν το 2024, ακριβώς πριν δύο χρόνια. Εσείς τα λέτε, η Κυβέρνησή σας, ότι θα λύσει το πρόβλημα.

Εδώ έχω πάρα πολλά έγγραφα. Είναι άσκοπο νομίζω να τα διαβάσω όλα, αλλά θα μπορούσα να τα καταθέσω και στα Πρακτικά. Δεν έχει νόημα. Η ουσία είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι πρέπει επιτέλους να δικαιωθούν. Διότι δεν μιλάμε για τα εργασιακά δικαιώματα. Απ' ό,τι πληροφορήθηκα επεξεργάζεστε κάποιο σχέδιο νόμου που θα εξασφαλίσει κάποιες σχολές που δεν είχαν εργασιακά δικαιώματα και θα έχουν στο μέλλον. Εδώ μιλάμε για αντιστοίχιση. Και μάλιστα για το εν λόγω θέμα ο Σύλλογος Αποφοίτων του ΤΕΙ Κρήτης έχει επικοινωνήσει με πλήθος στελεχών της Νέας Δημοκρατίας μεταξύ αυτών ο κ. Αυτιάς, ο κ. Μπελέρη, ο κ. Πιερρακάκης σαν πρώην Υπουργός, ο κ. Συρίγος σαν Υφυπουργός, ο κ. Κρητικός που είχε κάνει αναφορά και ερώτηση, ο κ. Αυγενάκης, ο κ. Σενετάκης. Θέλω να πω ότι δεν μπορεί η Κυβέρνηση να κωφεύει συστηματικά σε ένα πάγιο αίτημα εδώ και επτά χρόνια που είστε Κυβέρνηση. Θέλω να μου πείτε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα. Πότε θα επιλυθεί το θέμα; Αυτό ζητάω από εσάς. Αν δεν έχετε σκοπό να το λύσετε, να το πείτε εδώ ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας για να ξέρουν και αυτοί οι άνθρωποι τις μετέπειτα νομικές ενέργειες που πιθανόν να θέλουν να εφαρμόσουν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Μανούσος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Παπαϊωάννου, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πρώτον και ξεκάθαρα, το θέμα θα λυθεί άμεσα αφού ρωτήσατε. Δεύτερον, δεν αφίσταμαι σε τίποτε όλων όσων είχε πει και -το καταθέσατε στα Πρακτικά- η κ. Μακρή και προφανώς δεν αφίσταμαι των συζητήσεων που έχουν κάνει τα μέλη όλων αυτών των συλλόγων με τους Βουλευτές που προαναφέρατε. Επίσης, εγώ προσωπικά από τη στιγμή που μου έκανε την τιμή ο Πρωθυπουργός να με ορίσει Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης αλλά και μετά τις 15 Μαρτίου πέρυσι, Υφυπουργό αρμόδιο για την ανώτατη εκπαίδευση, έχω έρθει πολλές φορές σε επαφή με αποφοίτους και μέλη διαφόρων τέτοιων συλλόγων.

Να ξεκαθαρίσουμε ένα πράγμα όμως. Ξεκίνησα και είπα ότι θα λυθεί και θα λυθεί πολύ γρήγορα άμεσα. Η αντιστοίχιση, κύριε Βουλευτά, δεν είναι κάτι το θεωρητικό. Δεν σημαίνει ότι επειδή εγώ είχα ένα πτυχίο του 5 αυτομάτως θα αντιστοιχηθώ με το αντίστοιχο πανεπιστημιακό τμήμα. Έχω έρθει σε επαφή με τους πρυτάνεις των πανεπιστημίων που μετεξελίχθησαν ή των πανεπιστημίων που απορρόφησαν. Έπρεπε να γίνει μία διαδικασία. Και δεν είναι πρόχειρο αυτό. Γι' αυτό μην βάζετε τα χρόνια τα τελευταία και λέτε «από το 2019 και μετά». Έπρεπε, λοιπόν, τα μεν πανεπιστήμια αυτά να σταθούν στα πόδια τους και αφετέρου να μπορέσουμε να βρούμε τον τρόπο αντιστοίχισης της γνώσης που απορρέει από τον αριθμό των ETCS, των μονάδων των προγραμμάτων σπουδών. Τι προγράμματα έκανε ο ένας, τι προγράμματα έκανε ο άλλος και πως αντιστοιχίζονται. Και αυτά δεν τα κάνουμε εμείς ως Υπουργείο. Τα κάνει η σύγκλητος και η γενική συνέλευση του κάθε τμήματος από τη στιγμή που το πανεπιστήμιο είναι αυτόνομο. Άρα, λοιπόν, όλα αυτά έπρεπε να συζητηθούν. Έχουν καταληχθεί, είναι ώριμα και για τον λόγο αυτό λέω ότι πολύ σύντομα, πάρα πολύ σύντομα, θα υπάρξει λύση. Από εκεί και πέρα όπως είπα και πριν, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των αποφοίτων είναι ενεργοί στην αγορά εργασίας. Φυσικά χρησιμοποιείται το πτυχίο.

Από εκεί και πέρα θα συμφωνήσω ότι είναι 400.000 αυτοί οι απόφοιτοι. Είναι σίγουρο ότι και οι 400.000 αυτοί οι απόφοιτοι θα κάνουν χρήση; Εύχομαι να κάνουν και οι 400.000. Ανάλογα, λοιπόν, σε ποιο στάδιο του εργασιακού του βίου είναι ο καθένας πλέον θα εξαρτηθεί και το αν θα κάνουν. Διότι επαναλαμβάνω και κλείνω, η όλη διαδικασία δεν θα είναι «είσαι απόφοιτος, πάρε αντιστοίχιση». Θα γίνει σίγουρα με βάση απόφαση όπως είπα των αντίστοιχων τμημάτων των πανεπιστημίων, παρακολούθηση και εργαστήρια ανάλογα, επαναλαμβάνω, με το πρόγραμμα σπουδών που είχαν παρακολουθήσει.

Ευχαριστώ.